

gyújtod fel bennük, amikor már mindenki lemondott róluk. Neked akkor is van időd segíteni a bajba jutottakon, amikor mindenki siet és érzéketlen közönnyel megy tovább. Te reménységet, hitet és békességet adsz, amikor mindenki azt hiszi, hogy mindennek vége. Te hallgatsz, amikor mindenki ajkán habot túr a gúny, a szidalom, a megvetés és az átok dühödt szava. Te vállalod a korbácsütés csípős, az arculköpetés égő fájdalmát, a töviskoronás szenvedést, amikor mindenki a kezeit mossa, vagy gyáván menekül. A Te kezed akkor is simogatásra nyílik, amikor a másokét vad indulat rándítja ökölbe. Te bocsánatot adsz és kérsz azokra, akik bántalmaznak, gúnyolnak és megfeszítenek. Te akkor is tudsz szeretni, amikor körötted mindenki gyűlölettől ég...

Jézus, köszönöm neked, hogy Te más vagy! Változtass meg! Példáddal tégy engem is más emberré! Hozzád hasonlóvá.

E személyes vallomás formájában felmutatott eszménykép lenyűgözte és követésre indította minden korok vallásos emberét. Érthetően. A példa követésre indít. Ahogyan Emerson írja az eszménykép, a nagy emberek hasznáról: „A tevékenység ragadós. Odanézve, ahova mások néznek, ugyanazokkal társalogva, ránk ragad a varázs, ami őket csalogatta... Minden értelmi és erkölcsi erő valódi kincs. Tőled árad szét, akarod vagy nem, s használ nekem, akire soha nem is gondoltál.”

Isten is azért adott ilyen példaképet ennek a világnak, hogy mutassa számunkra az utat. Hogy legyenek olyanok, akik Őt követve szüntelen gyógyítsák az emberiség folyvást kiújuló sérüléseit, melyek emberségén esnek.

Jézus hívása — Jer, kövess engem! — ma ezekhez a konfirmáló ifjakhoz szól. Hisszük, hogy ők e magasrendű életeszmenyt boldogan magukénak valló, biztonyságteljes lelkülettel indulnak el az emberré válás életútján, hogy kövessék Őt, hogy nyomdokaiba lépjenek a Názáreti Jézusnak! Ámen.

LŐRINCZI LÁSZLÓ

GYERMEKÁLDÁS

Lk 1,42

Rövid időn belül ismét ünnepre gyűlt össze Nagy családuknk, s szeretetünk ölében ismét kisgyermek ül. Szívünk ismét a legtisztább örömmel és mély hálával van tele. Nagy családuknk másik szeretetben virágzó ága íme gyümölcsöt érlelt nekünk, s mi őt hálával mutatjuk fel Istennek. Ő életünk minden áldásainak a forrása. S áldásai között legdrágább a gyermek.

Emlékezzünk áhitattal azokra, akik testileg immár sohasem lehetnek velünk, de részük volt abban, hogy mi ma a gyermekáldás legtisztább örömeiben részesüljünk. Tudatában kell élnünk annak, hogy mi azért vagyunk, s gyermekeink, unokáink, dédjeink azért lehetnek, mert voltak, akik előttünk éltek, jártak és szerettek. Sírokban porladó anyaméhek, kik magukba gyermeket fogadtak, porladó édesapaszívek, kiket méltó büszkeséggel töltött el az a tudat, hogy apákká lehettek. Legyenek lelkükben mindnyájan velünk.

Legyenek lélekben velünk azok is, akik hála Istennek élnek, de velünk nem lehetnek. Legyen illő részük Nagy családuknk közös örömeiben, közös háláadásában.

* * *

Ugye ez alkalommal is egyetértünk és együttérzünk abban, hogy a gyermek Isten legnagyobb áldása. Fel sem lehet sorolni, hogy mennyi oka van ennek! Leírhatatlan, analízálhatatlan az a szépség, ami a méhében gyermekáldást hordozó

asszony lényéből sugárzik. S páratlan az a büszkeségből és alázatból keveredett érzés is, amellyel a férfiszívet az édesapává-levés reménysége eltölti. Mindketten tudják s mi is velük együtt, hogy a szülés: kockázat. De hogy odalesz a fájdalom tudata a kínbanfáradt asszonyi arcról s hogy odalesz a kiállott aggodalom a férfiúéről, mikor boldog, könnyes mosolyra deríti őket az a közös tudat, hogy szülővé váltak, szeretetüket Isten legdrágább ajándékával: gyermekkel áldotta meg.

Megcsókolni a kőgörcsben fáradt szülőanya kezét, nem alázat, kötelesség s megsimogatni a föléhajló, könnyekkel mosolygó apai arcot szintén.

Ha van szentháromság a földön, a gyermek szenteli azzá a családi életet. Értelemmel, tartalommal tölti meg; célt, hivatást ír eléje. Van immár számunkra egy harmadik, akiért élnünk kell, akiért aggódnunk lehet, akiért felelősek vagyunk, akiért kockára tehetjük éjszakáink álmát, egészségünket, akinek érdekében megfedelkezhetünk önmagunkról. Mert ő a mi szeretetünk közös tárgya.

S milyen csodálatos! Ezt nem kell a szülőknek tanítani. Akit erre figyelmeztetni kell, akiben ezt a legboldogítóbb szülői lelkiállapotot mesterségesen ébresztgetni kell, az valamilyen okból gátlásba ütközött lelki élete fejlődésében.

De ha ez a szülői lelkület ilyen, a természet könyvében előírt, Isten velünk való terve szerinti állapot, akkor én miért beszélek róla veletek?

1. Egyfelől azért, hogy fogyhatatlan hálára buzdítsalak Isten iránt, aki a teremtés, életadás végoka marad a világ végezetéig.

Ellenállhatatlan törvénye a természetnek a nemekben kölcsönösen nyilvánuló egymás iránti vonzalom. Sokat segít a rohamosan fejlődő orvosi tudomány. Mégis vannak asszonyi méhek, melyek nem fogannak gyermeket, fordulnak elő beteges fogamzások és idegent is megrendítő, halállal végződő szülések!

Milyen üresnek, sivárnak, szánandónak, szerencsétlennek látszik a gyermektelen családi élet. Áldott az a méh, mely magzatot fogan.

Isten iránti boldog hálával gondoljunk hát azokra a fiatal édesanyákra, akik Nagy családjukban gyermeket hoztak vagy hozandók a világra:

„Áldottak ők az asszonyok között és áldott az ő méhüknek gyümölcse!” — a gyermek.

2. Másodszor azért szólok hozzátok ezekről, hogy tudatosítsam bennetek: a gyermek nemcsak a tiétek!

Itt vagyunk, akik itt vagyunk, és velünk vannak, akik nem lehetnek itt. S mindnyájan szeretettel, örömmel és hálával vagyunk itt. Nekünk is részünk van a gyermekből, közünk van hozzá.

Itt van az Egyház, mely mindnyájunkat lelki ölében tart. Jelentkezik; meg akarja fogni a gyermek kezét, hogy család és egyház együtt vezessék Jézus közelébe, akitől minden család felé szól a hívás:

„Engedjétek, hogy a kisgyermek az én hozzám jöjjön... mert ilyeneké az Istennek országa“ (Lk 18,16).

S a nyelvben, amelyen szólok hozzátok, az Édesanyám nyelve, az az édes anyanyelv... egy nép szól hozzátok benne; övé is a gyermek. Gügyögjön, imádkozzék, énekeljen ezen az édes nyelven, gondolkozzék a nép fejével, álmodja tovább népünk nagyjainak álmait.

S végül az emberiség, az élet fejlődése útján, ez az élenjáró faj is magáénak tartja a gyermeket. Fennmaradásának biztosítékát látja minden gyermekben, a tettekben is. Nőjön, fejlődjék egészségesen, legyen bátor és tisztánlátó hitében, bővelkedjék ismeretekben, feddhetetlen jellemében. Emberségének fő erénye legyen a jóság, gyakorlati célja a testvériség, a béke.

Isten teremtő műhelyéből öltözkbe hullott egy parányi életmorzsa: gondozzátok bölcs szeretettel; ti vagytok a közvetlen felelősök érte. Mi, a Nagy család, itt állunk körülöttetek, hogy részt vállaljunk a felelősségből.

Vajha olyan gyermeket bocsáthatnátok, bocsáthatnánk annak idején ki a nagy környezetbe: a világba, akinek fejlődő emberségében örömét találná az egyház, a nép, az emberiség és mi mindnyájan s az aki adta nektek: a gyermekadó Isten. Ámen.

PRÉDIKÁCIÓVÁZLATOK

Dr. SZÁSZ DÉNES

A VÁRAKOZÁS

Róm 8,19

Az ember állandó várakozásban él. Éjjel várjuk a nappal feljöttét, hogy munkába lendüljön két dolgos kezünk. Nappal várjuk az álomba ringató csöndes éjszakát. Télen várjuk a meleg nyarat, esős időben a napsütést, betegségben az egészséget, éhínségben a bőséget, elnyomatásban a szabadságot.

A közösségben élő embereknek mindig voltak közös vágyai, tehát együttesen várták valaminek a bekövetkezését.

A Jézus születését megelőző korban, a Földközi-tenger keleti csücskénél egy leigázott ország népe Messiást várt. A zsidók, akikre történelmük folyamán sokszor hullott a rabság bilincse, most hordozták a legkegyetlenebb igát. Az egyiptomi, a babiloni, a perzsa uralom is kemény próba volt részükre, de ezeknek a népeknek egymással való tusakodása közben inkább nyílt rés a szabadság felé. A rómaiak vasmarkából nehéz volt a szabadulás. Talán úgy, mint egykor Kart-hágónak, a teljes leromboltatás, a teljes megsemmisülés, a rabszolgasorsba való süllyesztés árán. A rómaiak nemcsak a jogot, de a jogtalanságot is művészi szintre emelték. „Jobban örvend a mi ellenségünk, ha visszaadjuk neki, amit elvettünk tőle, mintha el sem vettük volna” — hirdették a bölcs hadvezérek, s amire rátették kezüket, elvették, de visszaadásra ritkán került sor. A zsidóktól is elvették a templom kincseit, többször meggyalázva a templomot, elvették szép és erős fiaikat, gladiátorokat képeztek belőlük, elvették szép lányukat, és kéjnőknek züllesztették őket otthonaikban, elvitték tudósaikat, és azokkal neveltették gyermekeiket. Sem élő, sem tárgyi érték nem volt biztonságban előttük. Ettől az áldatlan állapottól akartak megszabadulni. Messiást vártak, aki Dávidhoz hasonló hőstettel leteríti az új Goliátot. Várták a prófétát, jelezték érkezését. Várta az egyszerű nép és sóvárogva fordult Bethlehem felé: Innen támadt régen is a csoda, innen kell ismét eljönnie, de hamar, mert ha már itt lenne is késő lenne. A Messiás iránti sóvárgás az élet minden területén kifejezésre jutott.

És a Messiás eljött, bár nem az volt, akit a nép várt. Eljött, de nem Bethlehembe, hanem Názáretbe, nem a hős Dávid maradékaként, de József és Mária fiaként egy népes családba; nem kardforgató hősnek érkezett — gyűlölte nagyon a fegyvereket —, hanem a béke hirdetőjének. Emberformáló igényét bejelentette nemcsak a saját fajtájára, hanem a világ minden népére, még a vasöklű rómaiakra is, követelte tőlük: szeressetek! S erre a szeretetre maga szolgáltatva a legszebb példát.

Ma is sokszor kell mindannyiunknak várakoznunk. Gondolatok kis egyéni várakozásainkra az üzletben, a ruhatárban, a hivatalokban, a járművek megállónál stb. Az embereket érdemes megfigyelni várakozásaik közben. Ilyenkor megmutatkozik az egyéniség sok rejtett hibája, az idegrendszer állapota, a valódi emberség kritériuma. Van csöndes várakozás, van másokat ingerlő hangos várakozás, van hasznos várakozás, mikor tanulással, önképzéssel tölti ki az ember a hézagot, van haszontalan időfecsérelő várakozás. De az egyénenkénti várakozások mellett ma is vannak közös várakozások, melyben egy nép, egy társadalmi osztály vagy az egész emberiség érzése olvad egybe. Irányulhat ez a várakozás a technika, a tudomány vagy művészet egy újabb vívmányának közkinccsé tévése, egy betegség felszámolása, embermilliókat érintő gazdasági, politikai probléma megoldására, a világbéke megteremtésére.

Ha vizsgálat alá vesszük várakozásaink tárgyát, azt tapasztalhatjuk, hogy vannak olyan dolgok, melyek maguktól bekövetkeznek, anélkül is megvalósulnak, hogy kisujjunktól bár meg kellene mozdítanunk érdekükben. Reggel, este, a várt évszak, jó idő, ünnep sorra kerülnek mind dátumszerűen. De vannak olyan dolgok, melyeknek megvalósulása érdekében cselekedni kell. És nem akármit és nem akárhogyan. Cél tudatos, közös akaratból származó, közös erőfeszítéssel végrehajtott cselekedetek lendítik előre az életet. Minél magasabb egy terv,